

ней в університетах. В процесі дослідження виявлена сутність поняття «научна ступень»; определены особенности правового регулювання порядку присвоєння научних ступеней в університетах; рассмотрен зарубіжний досвід порядку присудження научних ступеней.

Ключевые слова: *присудження, научна ступень, університет.*

Savishchenko V. M. Order of awarding academic degrees in terms of European integration. The author noted that an important role in the development of scientific potential plays a presence of the relevant academic degree or title that is proof of the qualification requirements for employment researcher respective positions. Now the order of awarding academic degrees in Ukraine is regulated by the Order of awarding degrees and the academic rank of Senior Scientist. The author found that a gap in current legislation of Ukraine is the lack of definition of "academic degree". She substantiated the importance and need for consolidation in the current legislation the term "academic degree" as an officially recognized scientific skills of the scientist, which according to procedure established by law defended his/her thesis (specialty as provided by law) and received a state diploma.

Statutory definition of specialized academic board, requirements for regulation of its work are considered. Terms of reference of the Ministry of Education and Science of Ukraine for the award of the degree of doctor or PhD, responsible managers of higher education institutions or research institutions for the scientific degree of theses defended in boards.

There is the analysis of the requirements for writing, drawing and defend theses for the degree, the conditions under which the dissertation is removed from consideration and the grounds for the application for withdrawal of doctor or candidate of science degree.

The conclusion is made that the procedure for awarding degrees in the country is a complex and demanding procedure. Major requirements posed to the applicants demonstrate the quality and level of national science. However, one can notice that the qualifications of the applicant, the depth of his knowledge and effectiveness research are the main factors for the award of degree. Since Ukraine's policy aimed at European integration, in the near future can be made new changes that are not typical of the national culture of science. Nevertheless, the positive in this is to create a common standard, requirements and rules for the academic degrees of European countries.

Keywords: *conferment, academic degree, university.*

Надійшла до редакції 21.03.2014

Службський І. Й.

кандидат юридичних наук, доцент
(Прикарпатський факультет Львівського
державного університету внутрішніх справ)

УДК 342.922 : 342.7

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ

Зроблено спробу проаналізувати та узагальнити досвід формування та трансформації нормативно-правових документів провідних світових держав, а також країн СНД у сфері протидії торгівлі людьми. Особливо виокремлено законодавчу базу США, де проблему рабства та торгівлі людьми було вирішено набагато пізніше. У підсумку дослідження зазначено, що для боротьби зі зростанням торгівлі людьми потрібен спільний міжнародний комплексний підхід.

Ключові слова: *торгівля людьми, протидія торгівлі людьми, боротьба з торгівлею людьми, міжнародний досвід.*

Постановка проблеми. Захист прав людини та громадянина з початком XXI століття наповнюється новим змістом і потребує тісної міждержавної співпраці. В новітніх умовах інтеграції та глобалізації всіх сфер суспільного життя проблеми захисту прав людини набувають стратегічного значення, серед яких чільне місце посідає боротьба з торгівлею людьми, яка вимагає посиленої уваги усього світового співтовариства. Рада Європи, активним членом якої Україна є з 1995 року, приділяє цим питанням особливу увагу, у зв'язку з чим це зобов'язує українських правотворців привести наше законодавство до європейських стандартів, і в першу чергу в галузі дотримання прав людини та протидії торгівлі людьми. Євроінтеграційна політика України, у свою чергу, зумовлює актуалізацію узгодження українського законодавства з проблем захисту прав людини відповідно до норм законодавства Євросоюзу. У зв'язку з цим тема наукової розвідки, присвячена протидії торгівлі людьми у геополітичному масштабі, є особливо актуальною для України.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Світова державно-правова наука досить детально торкається аналізу проблем торгівлі людьми. Безпосередньо зазначена тематика досліджувалася у працях Р. Рамфа, У. Зібера, П. ван Дюйна, В. Руджієро, М. Шейноста, В. Валкенбурга, Дж. Оккіпінті, Е. Ніснер, К. Джоунз-Паулі, Н. Гафізової та інших. Проблемі торгівлі людьми, що пов'язана із захистом прав жінок, присвятили свої наукові розвідки Р. Кук, Н. Кауфман Гевенер, Б. Елдер, Д. Джохала, Б. Плонг, Р. Грант, Л. Браун, К. Ньюленд.

Питанням торгівлі людьми науковці розпочали приділяти увагу одразу після встановлення суверенної української держави, розглядаючи їх як науковий, так і суспільно-політичний зріз, що стимулювало прийняття національних нормативно-правових актів, які базувалися на кращих міжнародних зразках. В українській правовій науці дослідженню торгівлі людьми з точки зору кримінального права та криминології присвячені праці В.О. Іващенко, В.А. Козака, Я.Г. Лизогуба, А.М. Орлеана та Н.С. Юзікової. Міжнародно-правовий аспект боротьби із торгівлею людьми як порушення прав людини досліджується також у роботах Г.Л. Кохан та Н.В. Плахотнюк. Окрім того, серед українських дослідників цього питання необхідно відзначити О.М. Бандурку, Ю.М. Галустяна, В.М. Куца, К.Б. Левченко, Д.Л. Мачарашвілі, Т.А. Татаринцева, С.М. Ратушного, Ю.С. Шемшученка. Окремими аспектами цієї сфери займалися М.В. Буроменський, О. Горбунова, В.Н. Денисов, Т.О. Дорошок, М.М. Микієвич, І.А. Шваб, О.В. Швед.

Проте, попри вказані надбання вчених, на сьогодні, існуючі розвідки звужені до універсальних аспектів або ж до проблем викорінення сучасних форм рабства в межах конкретної держави. Разом із цим можливості та механізми регіональних організацій не отримали необхідної уваги, що, у свою чергу, змогло би дозволити їм посісти належне чільне місце у світовій системі запобігання торгівлі людьми, що й зумовило написання цієї статті та є її новизною.

Відтак, **метою** роботи визначено здійснення характеристики міжнародного досвіду у сфері протидії торгівлі людьми та виокремлення авторсь-

кого бачення з цього питання.

Виклад основного матеріалу. Насамперед, маємо зазначити, що, по-перше, безпосереднє регулювання правового становища особи є виключно компетенцією держави та прямопропорційно залежить від її соціально-економічного розвитку; по-друге, дійсне дотримання міжнародних норм щодо захисту прав та їхнє входження в життя неабиякою мірою залежить від активності безпосередньо самих людей.

Наразі близько 180 країн володіють законодавством, яке дозволяє протидіяти проявам торгівлі людьми. Складність і багатогранність зазначеного явища зумовили неоднакові підходи до криміналізації діяння – кримінальні кодекси різних країн трактують цей злочин по-різному [1–4], в деяких країнах торгівлю людьми виокремлено в конкретний склад злочину (Австрія, Республіка Білорусь, Республіка Вірменія, Грузія, Данія, Ізраїль, Республіка Казахстан, Киргизька Республіка, Литовська Республіка, Республіка Молдова, Російська Федерація, Республіка Таджикистан, Республіка Узбекистан, Франція, ФРН, Швейцарія, Японія), в інших – не виділено в окремий склад та вона переслідується в межах інших наявних законів (Австралія, Азербайджанська Республіка, Аргентина, Бельгія, Естонська Республіка, КНР, Республіка Корея, Нідерланди, Норвегія, Сан-Марино, Таїланд, Туреччина) або, як варіант, не переслідується ніяк (Республіка Болгарія, Латвійська Республіка, Республіка Польща, Туркменістан, Швеція) [5]. Приміром, торгівля жінками для примушування до заняття проституцією часто переслідується за статтями за контрабанду або за злочини, тісно пов'язані з проституцією, такі, наприклад, як сутенерство. Обмежена сфера застосування зазначених законів дає можливість особам, що займаються торгівлею людьми, уникнути суворого покарання, попри серйозність та жорстокість вказаного злочину.

Відтак, видається доцільним більш детальний розгляд національних законодавств у сфері протидії торгівлі людьми країн, які виділили її в окремий злочин, що охоплює усі форми торгівлі людьми, на прикладі США, деяких країн Європи, Росії та інших країн, що входили до складу колишнього СРСР.

На відміну від багатьох інших країн цивілізованого світу, у США проблему рабства та торгівлі людьми було вирішено набагато пізніше. 11 вересня 2000 р. Сенат США одностайно прийняв новий закон, спрямований на захист жертв домашнього насильства та торгівлі людьми. Частина зазначеного нормативного акта присвячена боротьбі з нелегальним увезенням жінок до країни з метою сексуальної й іншої експлуатації, а також захисту жертв і притягненню осіб, винних у зазначених злочинах, до кримінальної відповідальності (Trafficking Victims Protection Act of 2000). У цілому американське законодавство, яке криміналізує торгівлю людьми та пов'язані з цим діяння, є одним із найпрогресивніших у світі. Воно найбільш відповідає міжнародному праву, зокрема, Протоколу ООН проти торгівлі людьми 2000 р., на відміну від національних законодавств інших країн, що, безперечно, свідчить про сучасність використовуваних юридичних конструкцій та відповідність їх реальності.

В Австрії торгівля людьми є предметом ст. 217 Кримінального кодексу, яка встановлює відповідальність за вчинення дій, пов'язаних зі втягненням у заняття проституцією. Відповідно до цієї статті, «особа, яка примушує іншу особу займатися проституцією, навіть якщо інша особа до того вже займалася проституцією, в іншій країні, а не у себе на Батьківщині чи країні, де вона постійно проживає, або постачає іншу особу для вказаної мети, карається позбавленням волі на строк до 5 років, а якщо цей злочин скоєно з метою отримання прибутку – строком до 10 років».

Особа, яка шляхом обману примушує іншу особу займатися проституцією в іншій країні, а не у себе на батьківщині або країні, де вона постійно проживає, або примушує її шляхом жорсткого поводження або погроз переїхати в іншу країну, переправляє її в іншу країну шляхом насильства чи обману, карається позбавленням волі строком до 10 років».

У 1995 р. у Бельгії парламентом було прийнято Закон про заборону торгівлі людьми та дитячої порнографії. Відповідно до цього закону було внесено зміни до Кримінального кодексу Бельгії, а також до закону про іноземців 1980 р., що регулює питання в'їзду, перебування та постійного проживання у країні, а також процедуру видворення іноземних громадян з її території. Здійснений контент-аналіз бельгійського законодавства у сфері протидії торгівлі людьми дає можливість стверджувати, що питання торгівлі людьми регулюються декількома статтями кримінального кодексу, текст якого було оновлено.

Правові норми, які встановлюють кримінальну відповідальність за торгівлю людьми, існують у законодавстві Чеської Республіки з 2002 року. У 2004 р. до Кримінального кодексу було введено статті, спрямовані на боротьбу з торгівлею людьми з метою примусової праці, а також інших видів експлуатації. Ще у 2002 р. у Чехії було створено міжвідомчу робочу групу по боротьбі з торгівлею людьми. Метою створення групи (куди увійшли представники Міністерства внутрішніх справ, Міністерства юстиції, Міністерства праці та соціальної політики, Міністерства охорони здоров'я, а також Генеральної прокуратури) було опрацювання комплексного рішення проблеми торгівлі людьми на рівні органів державної влади.

Цікавим є досвід Нідерландів, де секс-індустрію було декриміналізовано з жовтня 2000 р. Такий крок розглядається як один із засобів боротьби з торгівлею жінками. Ідея полягає у тому, щоб шляхом декриміналізації проституції, введення системи ліцензування будинків розпусти (компанії секс-бізнесу регулюються системою ліцензування і мають відповідати окремим вимогам, зокрема у галузі безпеки та охорони здоров'я) та покращення умов роботи секс-працівників зробити цю сферу діяльності менш доступною для кримінальних елементів. Скасування такої заборони надало змогу ліквідувати правові перешкоди для визнання роботи у секс-індустрії легальною та забезпечити працівникам секс-індустрії такі самі трудові та цивільні права, як всім іншим працівникам.

Важливим елементом складу злочину є наявність будь-якої форми примусу; для закону не має значення, чи працювала жертва у секс-індустрії раніше, чи було жертві відомо про її подальшу працю у секс-індустрії, або

ж чи бажає жертва працювати далі у секс-індустрії добровільно. В Нідерландах ведеться активна просвітницька робота серед населення з проблем торгівлі людьми. Урядом здійснюється фінансування національної кампанії інформування населення, спрямованої на запобігання торгівлі людьми з метою сексуальної експлуатації [6].

За останні десятиріччя Італія зіткнулась зі збільшенням масштабів торгівлі людьми, виступаючи як у ролі країни призначення, так і території транзиту – своєрідного «вікна» для переміщення до інших європейських країн – для жінок, дітей та чоловіків, яких продають з метою сексуальної і трудової експлуатації. Торгівля людьми у будь-яких формах заборонена в Італії відповідно до Закону № 228 2003 р. «Про заходи протидії торгівлі людьми». Так, у Законі надано точне визначення злочинів, пов'язаних із торгівлею людьми. На основі Закону 228/2003 до Кримінального кодексу Італії було внесено формулювання, що встановлює відповідальність за торгівлю людьми (стаття 601 КК, яка передбачає жорсткі санкції, а саме – позбавлення волі строком від 8 до 20 років [7]). Окрім того, на території Італії діють Закон № 75 «Про проституцію та боротьбу проти експлуатації проституції третіми особами» [8] та Закон № 269 «Про боротьбу проти проституції неповнолітніх осіб, порнографії, секс-туризму та інших сучасних форм рабства» [9].

Іспанія була першою країною – членом Європейського союзу, що ратифікувала (1 березня 2002 р.) Протокол про попередження та припинення торгівлі людьми, особливо жінками та дітьми, і покарання за неї, що доповнює Конвенцію ООН проти транснаціональної організованої злочинності. На даний час торгівля людьми переслідується у Іспанії на основі останніх змін до Кримінального кодексу та Конституційних законів 11/2003, згідно з якими санкції за торгівлю людьми з метою сексуальної експлуатації передбачають від 5 до 15 років позбавлення волі, а за торгівлю людьми з метою використання рабської праці – від 4 до 8 років тюремного ув'язнення.

Проблема торгівлі людьми почала виникати у Франції на початку 1990-х років, у той час коли інші європейські країни вже відчували на собі масштабні наслідки даного явища. Важливо зазначити, що на сьогодні торгівля людьми у Франції включає в себе не лише примусову проституцію. У цій країні проблема існує і в інших формах: наприклад, домашнього рабства, примусової праці у сільському господарстві, будівництві, у готельному або сервісному бізнесі та примусового жебрацтва. Щодо законодавчого забезпечення проблеми торгівлі людьми, то у зазначеній країні сформульовано положення про торгівлю людьми у Законі про внутрішню безпеку. З прийняттям зазначеного Закону до Кримінального кодексу у 2003 р. було введено статтю 225(4.1), яка встановлює кримінальну відповідальність безпосередньо за правопорушення, пов'язані з торгівлею людьми.

Уряд Німеччини обрав протидію торгівлі людьми шляхом мобілізації зусиль правоохоронних органів. Законодавство Німеччини забороняє торгівлю людьми у будь-якій формі; торгівля людьми з метою сексуальної експлуатації (розділ 232 Кримінального кодексу) та примусової праці (розділ 233) є злочинами. Покарання за такі злочини передбачає до 10 років

позбавлення волі. Водночас урядом Німеччини приділяється значна увага і превентивній роботі, зокрема фінансується діяльність цілої низки неурядових організацій, що проводять інформаційно-освітні кампанії з попередження торгівлі людьми як у самій Німеччині, так і за кордоном [10].

Входження Російської Федерації у світове співтовариство як повноправного ринкового партнера також пов'язано з процесом міжнародної міграції населення, передусім – трудової. Важливим аспектом міграції є відсутність єдиного механізму, що дає змогу реально, починаючи з моменту перетинання державного кордону, взяти під правовий контроль переміщення іноземних громадян-мігрантів територією держави. Інтеграція Росії у світову економіку викликала, у свою чергу, інтенсивну інтеграцію російської злочинності у міжнародну, в тому числі й у сфері торгівлі людьми. Під торгівлею людьми у КК РФ розуміється «купівля-продаж людини, інші угоди щодо людини, а так само вчинені з метою її експлуатації вербування, перевезення, передача, приховування або отримання». Крім того, важливу роль у боротьбі з кримінальним бізнесом, заснованим на торгівлі людьми, відіграє Федеральний закон «Про державний захист потерпілих, свідків та інших учасників кримінального судочинства» від 20 серпня 2004 р. № 119-ФЗ [11], яким передбачено комплекс заходів, що здійснюються з метою забезпечення безпеки захищуваних осіб. Ними, відповідно до положень ст. 2 закону, можуть бути заявники, очевидці та жертви злочину [11].

Кримінальне законодавство Республіки Білорусь становить інтерес у сенсі протидії торгівлі людьми, оскільки на даний час у Республіці Білорусь у цілому сформовано нормативно-правову базу у частині протидії торгівлі людьми, що відповідає міжнародним стандартам. Окрім того, у республіці розподілені відповідні повноваження правоохоронних органів, що виключає дублювання їхніх функцій (координуючим органом є Міністерство внутрішніх справ). Відмінною рисою організації роботи з протидії торгівлі людьми у Республіці Білорусь є скоординована робота правоохоронних органів республіки з правоохоронними органами інших держав і міжнародними організаціями (Європол, Інтерпол, МОМ тощо). Окрім того, з метою мінімізації негативних соціальних наслідків торгівлі людьми та реабілітації жертв трафіка у республіці діє 156 територіальних центрів соціального обслуговування населення системи Міністерства праці та соціального захисту.

У свою чергу, Республіка Казахстан визнає, що торгівля людьми являє собою грубе порушення прав та свобод людини, і боротьба з цим явищем повинна бути жорсткою та непримиренною. Торгівля людьми у цій державі належить до різновиду злочинів проти особи, які караються позбавленням волі строком від 1 до 15 років з конфіскацією майна (ст. 128 Кримінального кодексу Республіки Казахстан від 16 липня 1997 р. № 167-1 (у редакції станом на 23 квітня 2014 р.) [12].

У законодавстві Республіки Туркменістан цікавим з огляду на нашу розвідку є Закон про боротьбу з торгівлею людьми. Зокрема розділ II зазначеного закону присвячено діяльності та повноваженням різних державних органів, що займаються боротьбою з торгівлею людьми. Наприклад,

відповідно до ст. 7 закону, Генеральна прокуратура Туркменістану признається в якості органу, відповідального за координацію усіх видів діяльності по боротьбі з торгівлею людьми.

Транснаціональна злочинність розробила добре відпрацьований механізм здійснення торгівлі людьми, при якому відслідкувати рух «живого товару» надзвичайно важко. Проте, варто зазначити, що останнім часом намітилися певні позитивні зрушення у ставленні до проблеми торгівлі людьми як пересічних громадян, так і представників владних структур. Зокрема, в Україні створено належну правову базу для боротьби з торгівлею людьми.

Будучи активним учасником протидії торгівлі людьми, активним членом Організації Об'єднаних Націй, Ради Європи, Організації з безпеки та співробітництва в Європі та інших міжнародних організацій, створених для просування ідей та принципів демократії, верховенства права та захисту прав людини, Україна прийняла Закон України «Про протидію торгівлі людьми» від 20 вересня 2011 р. № 3739 [13]. Зазначений закон визначає організаційно-правові принципи протидії торгівлі людьми, основні напрями державної політики у сфері протидії торгівлі людьми, повноваження органів виконавчої влади, порядок встановлення статусу осіб, які постраждали від торгівлі людьми, і порядок надання допомоги таким особам. Постановою Кабінету Міністрів «Про національного координатора у сфері протидії торгівлі людьми» від 18 січня 2012 р. № 29 [14] Міністерство соціальної політики визначено національним координатором у сфері протидії торгівлі людьми. Крім зазначеного, відповідними постановами Кабінету Міністрів України затверджено Порядок встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми [15], Порядок взаємодії суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми [16], Порядок виплати одноразової матеріальної допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми [17], Типове положення про центр реабілітації для осіб, які постраждали від торгівлі людьми [18], Порядок взаємодії суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми [19], тощо.

До речі, Україна стала третьою державою Європи, поряд з Бельгією та Німеччиною, які на законодавчому рівні визнали торгівлю людьми тяжким злочином. Відповідальність за вчинення зазначеного злочину передбачено статтею 149 «Торгівля людьми або інша незаконна угода щодо людини» Кримінального кодексу України [20].

Як **висновок** варто зазначити, що впродовж останнього десятиріччя стало очевидним, що для боротьби зі зростанням торгівлі людьми потрібен спільний комплексний підхід. Прихильність до такого роду підходу знайшла своє відображення у низці інструментів та документів у сфері прав людини. Оскільки міжнародне співробітництво є важливою запорукою успіху у протидії торгівлі людьми, з метою посилення реакції на транснаціональну злочинність з боку правоохоронних та судових органів, у доповнення до зусиль на внутрішньодержавному рівні, вважаємо за необхідне створити всебічну транснаціональну стратегію протидії торгівлі людьми та прискорити укладення двосторонніх, регіональних і глобальних угод у цій

сфері. При цьому необхідними є добре сплановані спільні дії усіх суб'єктів протидії торгівлі людьми, що матимуть довгостроковий, скоординований та стратегічний характер. Планування дій повинно відбуватися на реальній оцінці як самої проблеми, так і наявних можливостей реагування на неї та підкріплюватися готовністю різних заінтересованих груп та установ до співробітництва один з одним на місцевому рівні та з іншими суб'єктами на регіональному й міжнародному рівнях.

Бібліографічні посилання

1. Кримінальний Кодекс Німеччини (Strafgesetzbuch Deutschland) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.gesetze-im-internet.de/stgb/>
2. Кримінальний Кодекс Бельгії (Strafwetboek Belgie) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ejustice.just.fgov.be/cgi_loi/change_lg.pl?language=nl&la=N&table_name=wet&cn=1867060801/
3. Кримінальний Кодекс Франції (Code pénal français) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT000006070719/>
4. Кримінальний Кодекс Угорщини (Magyar Büntető Törvénykönyv) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://jogiangolfordito.hu/jogszabalyok/56-btkhu.html/>
5. *Негодченко Д.О.* Кримінальна відповідальність за торгівлю людьми в Україні та інших країнах: порівняльно-правовий аналіз : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Д.О. Негодченко. – Х., 2011.
6. Trafficking in persons Report 2010. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.state.gov/g/tiprpt/2010>
7. [Електронний ресурс] : Режим доступу : <http://www.legislationonline.org/documents/action/popup/id/4968>
8. Sulla prostituzione e contro coloro che profitto dalla prostituzione : Legge numero 75. – 2002.
9. Sulla lotta contro la prostituzione minorile, pornografia, turismo sessuale e altre forme moderne di schiavitù : Legge numero 269. – 2002.
10. [Електронний ресурс] : Режим доступу : <http://www.no2slavery.ru/ru/issledovaniya/>
11. О государственной защите потерпевших, свидетелей и иных участников уголовного судопроизводства : Федеральный закон Российской Федерации от 20.08.2004 № 119-ФЗ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rg.ru/2004/08/25/zakon-zashita.html>
12. Уголовный кодекс Республики Казахстан от 16.07.1997 № 167-I [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=1008032
13. Про протидію торгівлі людьми : Закон України від 20.09.2011 № 3739-VI // ВВР України. – 2012. – № 19–20. – Ст. 173.
14. Про національного координатора у сфері протидії торгівлі людьми : Постанова Кабінету Міністрів України від 18.01.2012 № 29 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 5. – Ст. 179.
15. Про затвердження Порядку встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми : Постанова Кабінету Міністрів України від 23.05.2012 № 417 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 39. – Ст. 1476.
16. Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми : Постанова Кабінету Міністрів України від 22.08.2012 № 783 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 64. – Ст. 2615.
17. Порядок виплати одноразової матеріальної допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми : Постанова Кабінету Міністрів України від 25.07.2012 № 660 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 56. – Ст. 2239.
18. Про затвердження Типового положення про центр реабілітації для осіб, які постраждали від торгівлі людьми : Постанова Кабінету Міністрів України від 27.06.2003

№ 987 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 27. – Ст. 1324.

19. Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми : Постанова Кабінету Міністрів України від 22.08.2012 № 783 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 64. – Ст. 2615.

20. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

Слубский И. И. Международный опыт в сфере противодействия торговле людьми. Сделана попытка проанализировать и обобщить опыт формирования и трансформации нормативно-правовых документов ведущих мировых государств, а также стран СНГ в сфере противодействия торговле людьми. Особенно выделена законодательная база США, где проблема рабства и торговли людьми была решена намного позже. В итоге исследования отмечено, что для борьбы с ростом торговли людьми нужен общий международный комплексный подход.

Ключевые слова: *торговля людьми, противодействие торговле людьми, борьба с торговлей людьми, международный опыт.*

Slubskyy I. Yo. An attempt to analyze and summarize the experience in formation and transformation of normative legal acts of leading world countries within CIS in the sphere of counteracting human trafficking is made in the article.

The author stresses that first of all, direct regulation of the legal status of a person is exclusively a country's competence and proportionally depends on its social and economic development; secondly, the actual adherence to international standards according protection of human rights and their occurrence in life depends to a large extent on the activity of the citizens.

It is emphasized in the scientific exploration that nowadays about 180 countries have legislation that allows to counter human trafficking. The complexity and diversity of this phenomenon led to different approaches to the act's criminalization – criminal codes of different countries interpret this crime in many ways; human trafficking in some countries is singled out in particular corpus delicti, in others it is not singled out and it is prosecuted within other existing laws or, alternatively, is not prosecuted.

The legal base of USA is particularly singled out. The problem of slavery and human trafficking was solved much later. September 11, 2000 the U.S. Senate unanimously passed a new law aimed at protecting victims of domestic violence and human trafficking. Part of this normative act is devoted to the fight against the illegal women importation to the country for sexual and other exploitation and protecting victims and prosecuting perpetrators of the crimes to the criminal liability (Trafficking Victims Protection Act of 2000). In general, the U.S. legislation that criminalizes human trafficking and related acts is one of the most progressive in the world. It mostly meets international law, including UN Protocol against Human Trafficking, dated from 2000, in contrast to the domestic legislations of other countries, which certainly indicates the modernity of used legal structures and their correspondence to reality.

As a result, the author of the research states that we need joint international integrated approach for fighting the growth of human trafficking.

Keywords: *trading in people, counteraction trading in people, fight, with trading in people, international experience.*

Надійшла до редакції 20.03.2014